

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znak
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Davčna pesem.

Nemci pravijo, da je politična pesem
grda pesem. Če bi poznali našo davčno
upravo, potem bi gotovo dostavili, da
neprimerno bolj grda pesem pa je dav-
čna. Zakaj tako, kakor se sedaj navija
davčni vijak, kakor se sedaj z davki ubi-
ja gospodarstvo, presega res že vse meje.

Končno so to uvideli tudi radikalni
poslanci in v finančnem odboru stavili
par skromnih predlogov za znižanje
davkov. Vse te predloge moramo naj-
odločnejše odkloniti, ker so nezadostni,
nesocialni, krivični in ker ne dajo prav
nobenejamstva, da bi se sedanja dav-
čna praksa le kolkaj spremenila.

Kakšna pa je ta praksa, o tem govore
številke najbolj jasno. Prometnega dav-
ka plača Slovenija eno četrtino, invalid-
skega eno petino, neposrednih davkov
pa trikrat toliko ko Srbija. In če pogle-
damo druge davke, vedno ista pesem.
Slovenija plača relativno največje davke.

Če pa obrnemo list in vprašamo, kaj
Slovenija dobi, potem je stvar čisto dru-
ga. Le par primerov: beograjska univer-
za preko 20 milijonov dinarjev, ljub-
ljanska dva in pol. V Srbiji vsako leto
nova proga, v Sloveniji nobena. V Srbi-
ji novi mostovi, pri nas pa vedno manjši
kreditni za ceste.

Skratka: vsa davčna politika se vrši
v znaku največje krivice. Enakopravnost
je tu popolnoma pogažena. Efekt sedem-
letnega pobiranja davkov dokazuje to
dejstvo jasno: Neposrednih davkov je
plačala Slovenija v sedmih letih 768 mi-
lijonov, Srbija s Črno goro pa 1176.

Čeprav pa te številke naravnost kri-
če po reformi, jih finančni odbor ven-
dar ni videl. Mestoma, da bi popravil
stare krivice, je zvišal neposredne dav-
ke tudi Sloveniji. Z drugimi besedami
se pravi to, da bo davčna pesem v bo-
doše ista ko dosedaj.

To se vidi tudi iz drugih stvari. Tako
se davek na poslovni promet zniža,
ravno tako tudi invalidski davek. Toda
le splošno, ne pa z izrecno razdelitvijo
kvote na posamezne pokrajine. Posledi-
ca tega bo, po sedanji praksi je namreč
kaj drugega izključeno, da bodo zniža-
nja vse pokrajine deležne z edino iz-
jemo Slovenije. Ta bo plačala ravno to-
liko ko preje, ker v Sloveniji v proraču-
nu predvidena vsota ne velja.

Niso pa to edine napake, ki jih kažejo
novi davki. Vsi nesocialni davki so osta-
li in indirektni davki tvorijo jedro dr-
žavnih dohodkov. Da bi prišli do pro-
gresivnega davka, o tem ni niti govora.
In vendar je samo progresiven davek
efekten in pravičen.

Tudi davek na sladkor ostane nezmanj-
šan. Revni sloji morajo torej v prvi vrsti
kriti državne potrebe.

Same diskorde ima naša davčna pe-
sem in vsako leto doni slabše. Sloven-
sko gospodarstvo pa pri tem propada in
propada tudi državljanska zavest. In
naravnost, zakaj pri nobeni stvari se ta-
ko ne spozna neenakopravnost, ko pri
denarju. Čas bi bil, da bi se vodilni mo-
žje v radikalni stranki pričeli tega zave-
dati.

Ni Slovenca, ki danes ne bi bil uver-
jen, da je sedanja davčna politika na-
pačna in zgrešena. Toda vse te konsta-
tacije ne zadostujejo, temveč treba je
pričeti borbo za odpravo sedanjega dav-
čnega sistema. To borbo je treba voditi
energično in pred vsem — složno. Dav-
čno vprašanje se tiče vseh in zato ne
smo ostati predmet strankarske špekul-
acije, vsaj dokler se ni resno poskusilo
ustanoviti enotno davčno fronto.

Trdno smo prepričani, da bo vsaka

Proračun v finančnem odboru sprejet.

IZDATKI 12.270, DOHODKI PA PRORAČUNANI NA 12.533 MILIJONOV. —
OLAJŠAVE ZA SLOVENIJO.

Beograd, 28. jan. Finančni odbor je
začel včeraj popoldne razpravljati o fi-
nančnem zakonu, četudi je bil včeraj ve-
liki praznik Sv. Save. To je zadnje delo,
ki je še potrebno v finančnem odboru za
redni proračun 1926-27. Finančni zakon
bo danes v finančnem odboru izglasovan,
nakar bo finančni odbor še enkrat izgla-
soval ves proračun v tretjem čitanju. Na-
to se bo takoj predložilo plenumu na-
rodne skupščine poročilo, ki bo na vsak
način izdelano in izročeno narodni skup-
ščini 29. t. m. Ko bo potekal zakonito
določeni rok petih dni, bo narodna skup-
ščina začela pretresati proračun v načelu.
Proračun bo v teku dveh mesecev, ki jih
ima narodna skupščina na razpolago,
pretresen in izglasovan, tako, da bo ime-
la naša država s 1. aprilom nov redni
proračun. To bi mogli preprečiti edinele
nepredvidljivi politični dogodki. Toda
ni verjetno, da bi se z važnimi politični-
mi potezami pričelo prej, ko bi bil pra-
račun izglasovan.

Beograd, 28. jan. Včeraj popoldne so
začeli v plenumu finančnega odbora pre-
tresati finančni zakon za proračunsko le-
to 1926-27.

Prvi je govoril zastopnik ministra fi-
nanc Nikola Uzunović, ki je izjavil to-le:
Vse delarjivosti članov finančnega od-
bora, tako članov iz vladne večine, ka-
kor tudi iz opozicije, smo pri kraju z ve-
likim narodnim in važnim delom in z
napornim dnevnim in nočnim poslom.
Da bi tudi ta zaključni posel finančnega
zakona izvršili lepo in ob pravem času,
kakor vse dosedanje posle, mi je čast
naglasiti, da je znana stvar, da so do dan-
es vse vlade in vsi ministri financ te
ali one politične skupine uporabljali fi-
nančni zakon za to, da so sprejeli vanj
morda tudi proti svojemu umevanju o
finančnem zakonu mnogo odredb, ki bi
strogo vzeto ne smele najti mesta v fi-
nančnem zakonu, temveč bi se morale te
stvari urediti s posebnimi novimi zakoni
ali z izpremembami in dopolnili obstoje-
čih zakonov.

Po zedinjenju so ostala v naši kralje-
vini v veljavi razna zakonodajstva, kar
je zelo oteževalo administracijo in eno-
tno uporabljanje zakonov. Pri tem nismo
mogli zaradi znanih političnih in parla-
mentarnih razmer z delom tako napre-
dovati, kakor bi se želelo in kakor brez
dvoma vsi želimo. Potreba nas je prisi-
lila k temu, da sprejmemo v finančni za-
kon mnogoštevilne odredbe, ki jim je na-
men, da ublažijo obstoječe administrativ-
ne težkoče zaradi neenakih zakonodaj-
stev ali da nudijo narodu olajšave, kakor
je to pri mnogih odredbah finančnega
zakona, ki teže za tem, da se davčna bre-
mena in davčna služba olajšajo.

Sklepujoč se na ta izvajanja, mislim,
da bomo najbolj varno postopali in svo-
je delo najbolje in najhitreje dovršili,
ako o tistih določilih finančnega zakona,
o katerih se je že pri prejšnjih finančnih
zakonih razpravljalo in ki so prenesla
kritiko ter ostala v finančnih zakonih, se-
daj ne razpravljamo več, temveč da se
lotimo onih odredb, ki jih še ni bilo v
prejšnjih finančnih zakonih, oziroma za-
konih o proračunskih dvanajstinah. Na

nesloga v tem vprašanju usodna in zato
ponavljamo svojo zahtevo po ustanovitvi
Narodnega sveta, ki edino more prinesiti
rešitev. Izhodišče za zboljšanje stanja
Slovenije je Narodni svet in čas je, da
stranke to razumejo.

ta način bi razpravljali le o novih vpra-
šanjih in samo ta razprava more biti
koristna in uspešna.

Na osnovi tega, ker sem povedal, mi
je čast prošiti finančni odbor, naj sprej-
me odredbe, ki so predlagane v načrtu
finančnega zakona.

Za tem je predsednik finančnega od-
bora dr. Radonjić predlagal nekatere
spremembe. Najprvo naj se zniža znesek
državnih izdatkov na 12.279.899.616 Din
30 p, znesek državnih dohodkov pa naj
se zniža na 12.533.946.616 Din. Po tem
bi se izkazal presežek v višini od 254
milijonov 492.984 Din 30 p.

Dalje naj se v besedilu zakona črtajo
vse besede, ki se nanašajo na imovinski
davek, ker se ta davek ne bo več pobiral.
Pri oddelku za Slovenijo naj se črta od-
redba, po kateri bi bilo treba plačevati
izredni davek v višini od 30 do 100%
ter naj ostane samo 30%. Obresti za dav-
ke, ki so na dolgu, bodo znašale 8% in
ne več 12%, kakor je v načrtu. Davčna
stopnja za najmarino v Ljubljani, ki je
bila odmerjena z 20%, se zniža na 12%
in s tem izenači z davčno stopnjo v dru-
gih mestih Slovenije.

Dr. Zanić govori o plačevanju zaostalih
davkov ter o težavah v bolnicah. Pred-
laga, da se oproste od davkov, doklad in
občinskih davkov, tako kakor je to v Beo-
gradu, za 20 oz. 30 let nove hiše, ki so
bile zgrajene po 1. novembru 1918 in
hiše, ki se bodo še zgradile, kakor tudi
nova nadstropja. Sicer pa naj se ta da-
vek naloži ali vsem mestom ali pa no-
benemu. Dalje predlaga, da se doklada
na zemljarino zniža od 500% na 200%.

Dr. Kumanudi istotako predlaga ne-
katere znižanja davkov.

Pušenjak kritizira posamezne člene
zakona in zahteva, da se sprejmejo v
zakon nekatere odredbe za pospeševanje
zadrugarstva.

Govoril je dalje dr. Spaho o Bosni, dr.
Šećerov pa je v imenu opozicije predla-
gal nekatere amandmane. Potem je še
govoril dr. Polić, Juraj Demetrović in
dr. Kulovec.

Na koncu je povzel besedo zastopnik
finančnega ministra Uzunović, ki je iz-
javil, da bo nekatere amandmane spre-
jel. Odgovarjal je na nekatere očitke,
zlasti glede posojila za mesto Zagreb.

Nato se je prešlo h glasovanju, ter je
bil finančni zakon v načelu in v podro-
bnostih sprejet s 17 proti 7 glasovom. Za-
tem je finančni odbor prešel k tretjemu,
končnemu čitanju in je bil tudi tu sprejet
ves proračun z 18 proti 7 glasovom. Seja
je bila zaključena ob 11. ponoči. Nasled-
nja seja je napovedana za danes popold-
ne ob 4. z dnevnim redom: čitanje po-
ročil večine in manjšine in razprava o
raznih pravilnikih.

Proračun se predloži narodni skupšči-
ni v roku 5 dni, kakor to določa poslov-
nik. Za poročevalca večine je določen
Oton Gavrilović.

PRED SEJO RADIKALNEGA KLUBA.

Beograd, 28. jan. V Beogradu je še
vedno relativno malo število radikalnih
poslancev. Jutri se sestane narodna
skupščina in takrat bodo zbrani poslanci
že v večjem številu. Predsednik radi-
kalnega kluba Ljuba Živković namerava
takoj, ko bo sklicana narodna skupščina,
sklicati sejo radikalnega kluba. Na tej
seji se bo razpravljalo o vprašanju pra-
računa in o eventualnih amandmanih v
proračunu.

Madjarska afera.

Dunaj, 28. jan. Politični urednik »Ma-
tinak« Sauerwein je objavil v listu »Die
Stunde« članek, v katerem dolži madjar-
skega ministrskega predsednika grofa
Bethlena, da je vedel za komplot, ki se
je pripravljala na Madjarskem zoper Fran-
cijo. V istem članku očita notranjemu
ministru Rakoczyju, da ni ničesar ukre-
nil, da bi preprečil akcijo proti Franciji.
Članek zahteva, da preiskava dožene
vse ljudi, kateri so izza kulis vodili to
akcijo.

ZASLIŠEVANJE MINISTROV SE JE PRICELO.

Budimpešta, 28. januarja. Včeraj do-
poldne je parlamentarni preiskovalni
odbor zaslišal ministra za pravosodje
Pestija in zunanjega ministra Valka.
Pri zaslišanju so bili prisotni tudi fran-
coski delegati. V političnih krogih trde,
da bo grof Bethlen podal demisijo ce-
lega kabineta. Definitivno bi odstopili
vsi ministri izvemši grofa Bethlena in
ministra dr. Vasza.

SESTANK MALE ANTANTE ODLOŽEN.

Beograd, 28. jan. Sestanek male an-
tante je definitivno odgoden zaradi občin-
skih volitev v Rumuniji. Ako občinske
volitve v Rumuniji končajo za sedanjo
vlado nepovoljno, kar skoro ni dvomljivo,
četudi ima vlada na razpolago ves poli-
cijski aparat in ga bo skušal Bratianu
izkoristiti kolikor le mogoče, potem se
bodo nedvomno morale izvršiti izpre-
membe v vladi. Nepovoljni izid občin-
skih volitev bi namreč značil za vlado
poraz tudi za parlamentarne volitve, ki
so neposredno pred durmi. V tem pri-
meru bi prišla opozicija na vlado in se
imenuje kot najresnejši kandidat za mi-
nistrskega predsednika general Avarescu.
To je glavni vzrok, da se odgodi se-
stanek Male antante. Beograd in Praga
čakata na odgovor iz Bukarešte. Ako
zmaga Bratianova stranka pri volitvah,
potem bo zastopal Rumunijo na sestanku
minister zunanjih poslov Duca. Kar se
tiče kraja, kjer naj bi se vršil ta sesta-
nek, je bil najprej določen Bled, a se
misli, da bo sedaj najbrž izbran kak
drug kraj, najverjetneje Dubrovnik.

PRVI PORAZ DR. LUTHRA V PAR- LAMENTU.

Berlin, 28. januarja. Včeraj se je v
državnem zboru predstavil novi kabinet.
Ko je predsednik parlamenta Loebe
otvoril sejo, je prišel v dvorano držav-
ni kancelar dr. Luther. Pri tem so ko-
munisti zagnali velik hrap in vrišč.
Kancelarjev govor je bil čisto prekinjen
z medklci. Kcalirane stranke so bile
povsem hladne, prav tako kakor tudi
socialisti in nacionalisti. Ko je dr. Lu-
ther končal svoj govor, ni pal niti en
klie odobravanja.

Zastopnik nemških nacional. Schobz
je v imenu svoje skupine predlagal, da
se hkrati z razpravo o vladni deklaraci-
ji vzame v pretres tudi predlog na-
cionalistov, ki gre za tem, da se odgodi
debata o vstopu Nemčije v Zvezo naro-
dov vse dotlej, dokler se ne rešijo osta-
la vprašanja, ki so s tem v zvezi. Temu
predlogu so se pridružili tudi ljudska
stranka, socialni demokrati in komu-
nisti, tako da so stranke večine ostale
v manjšini. To je prvi poraz Luthrovega
kabineta.

Berlin, 28. januarja. Parlamentarna
skupina socialistov je sklenila v držav-
nem zboru započeti akcijo, da se vladi,
ki ji stoji na čelu dr. Luther izglasuje
nezaupnica.

in tudi njegovemu točanju. Toda za tako razlaganje (če je sploh mogoče in zanesljivo) je treba predvsem človeka, ki ima za to posebno darovitost, in drugič mora tak razlagatelj prav natančno poznati tudi najbolj skrite kote duše in želja dotičnega, kateremu jih razlaga. Drugi način, ki je pri nas najbolj razširjen, je oni potom sanjskih knjig. V sanjskih knjigah so v abecednem redu razloženi simboli in komur se o tem ali onem predmetu sanja, gre in poišče dotično besedo in najde poleg nje razlago, kaj dotični simbol pomeni. Tudi ta način je zelo nezanesljiv in sicer radi tega, ker so te knjige prevedene iz orientalskih jezikov, kjer so snovi in običaji in zato tudi mentaliteta in duševno življenje ondotnih prebivalcev čisto drugačno, kakor pri nas. Poleg tega pa so tudi točni prevodi skoro nemogoči. Kajti le majhna razlika v oznaki simbola, lahko pomeni veliko zmoto.

Najmerodajnejša knjiga je za nas Freudova »Traumdeutung«, v kateri pisatelj psihoanalitično razkriva vzroke človeških sanj, ki jih smatra za prav tako realen faktor našega življenja, kakor dnevno življenje, predvsem še ono, ki mu pravimo »dnevne sanje« ali »midanje gradov v oblake«. Freud se ne peča s sanjami tako, da bi hotel razlagati njih pomen za bodočnost, temveč le, da dožene zakone po katerih sanje nastajajo.

Njegov najvažnejši in glavni zakon je, da so vsake sanje izpolnitev neke želje, ki jo je človek imel, magari tudi podzavedno, v svojem bdečem stanju. Predavatelj opozarja, da ima Freud za to nebroj primerov iz lastnega življenja, od katerih pa ne more vseh navajati, predvsem zato, ker je točen prevod istih skoro nemogoč. Navede pa najenostavnejše primere; kakor n. pr., lačen človek sanja, da je jedel. Zaljubljenec sanja, da je v svoji ljubici srečen. Podnevi človek želi; v sanjah se mu želje uresničujejo. Mnogokrat se prigodi človeku, da sanja o stvarih, ki so tako grozne, kakor tudi nemogoče. Ali se mu tudi tu želja uresničujejo njegove želje? Tudi. Treba je le spretno psihoanalizirati in pa poiskati najbližjih asociacij k predmetu, o katerem je sanjal. Tako navede predavatelj primer, da je neka dama sanjala, da prisostvuje gledališki predstavi, ki je bila silno utrudljiva in dolgotrajna, tako, da je damo začelo že zebati. In naenkrat pride v dvorano njena mlajša sestra in ji prinese košček žarečega oglja, da bi se pri njem ogrela. Sogledavci so se zmirali in se vsled tega spogledovali. Sanje

so bile torej takšne, da bi nihče ne mislil, da je to izpolnitev kakih njenih podzavednih želja. Vendar pa se je v poznejšem natančnem raziskavanju njenih želja dognalo, da listo oglja pomeni njeno skrito ljubezen — sanje so bile torej simbolične — in predstava, ki je tako dolgo trajala, je njeno dolgo trajno sanjsko življenje. Ker je bila dama tudi že precej priletna in se ji je bilo bati, da ostane samica, je mraz pomenil bojazen, da ostane vedno neuslišana.

Značilno je tudi, da so sanje, če v sanjah podvržene kritiki. Kolikokrat se človeku primeri, da sanja v tej ali oni stvari, a se še v naslednjem trenutku svojih sanj nehoti zave: »Ah, kaj, saj sem samo sanjal.«

Zanimivo je tudi, da ljudje navadno mislijo, da so sanje za spanje utrudljive in da bi se človek bolje odpeljal, ako bi jih ne bilo. Toda Freud ima o tem čisto drugačno mnenje. On pravi, da so ravno sanje tiste, ki čuvajo spanje. Kolikokrat se človeku primeri, da sanja zelo lepo o stvari, ki podnevi le ubolestijo ali veliko skrbjo misli nanjo. Tako velika je tiista skrb, da bi mu še ponoči kratila spanje, ko bi ne bilo sanj, ki uresničujejo njegove želje. Pa tudi nebroj čisto realnih primerov je za to. Tako so nekoč vojaki nekemu spečemu sodrugu pihali tobakov dim v nos. On je sanjal, da sedi v močno zakurjeni sobi poleg peči in da se mu od oglja, ki je padlo iz peči na tla, vali dim v nos. Ko bi ne bilo teh sanj bi se zbudil, tako pa je spal dalje. Sanje so torej čuvaji spanja.

Predavanje je zaključil predavatelj z nekaterimi primeri psihoanalitičnega izlaganja sanj iz lastnega življenja. S temi primeri je pojasnil, kako komplicirano je to izlaganje in sicer predvsem radi tega, ker je v človeku nebroj skritih misli in tajnih želja, ki jih človek ne more niti najboljšemu prijatelju zapustiti, a so navadno ključ k pravilnemu tolmačenju. Tudi je navadno tako, da človek sam vedno ve, kaj je bil vzrok tem ali onim sanjam.

Po zaključku svojih izvajanj je predavatelj prosil, da naj se kdo oglasi in pove svoje sanje, da jih poizkusi analizirati. Oglasilo se je nekaj gospodov in dam. Poizkusi po večini niso imeli uspeha in to ravno radi tega ne, ker je bilo natančno raziskanje vseh okoliščin priglasičenega nemogoče.

Nekateri so v debati teorijo o takem izlaganju tudi zavrnili, a vendar moramo priznati, da stvar ni brez podlage in je skozi in skozi zanimiva.

Sokolstvo.

Sokol I. vabi svoje članstvo: Na članski sestanek, kateri se vrši v šetrtek 28. t. m. ob 20. uri na Taboru v svrhu razgovora o zadevah občnega zbora in kandidatne liste in na občni zbor, ki bo v soboto 30. t. m. ob 20. uri v mali dvorani-Kazine a običajnim sporedom. Prav obilne udeležbe obkraj pri-
edbor.

»Veliki pustni korzo«
Slavčeva maskarada
14. februarja 1926, hotel
»Union«.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
sreda 27. januarja 1926.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921. den. 78, bl. 78; Tobacne srečke iz l. 1881. den. 310, bl. 312; Zastavni listi Kranjske deželne banke, den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke, den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje, den. 200, bl. 202, zaklj. 202; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, den. 210, bl. 220; Merkanitilna banka, Kočevje, den. 100, bl. 104; Prva hrvaška štedionica, Zagreb, den. 50; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana, den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana, bl. 125; Trbovelj. prem. družba, Ljubljana, den. 340, bl. 348; Združene papirnice Vevče, Gorizano in Medvode d. d., Ljubljana, den. 110; Stavbna družba d. d., Ljubljana, den. 90, bl. 100; »Sešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka, den. 115, bl. 120, zaklj. 115.

Blago: Bukovi plohi, neobrobjeni, 40, 50, 60 mm, I, II, III., večina 2.25 m, feo vag. nakladalna postaja, bl. 470; brusilni les, feo meja tranz., bl. 220; hrastovi plohi, neobrobjeni, od 2.50 m naprej, pa do 70 mm napr., I, II., feo meja tranz., den. 1050; bukovi plohi, nežamani, od 40 mm napr., od 2.50 m

dolžine naprej, feo Postojna tranz., den. 500; hmelovke od 6 do 10 m, 7 cm debele na spodnjem koncu, feo naklad. postaja, bl. 5; bukova drva, suha, feo meja tranz., den. 25; brstovi plohi, od 80 mm naprej, zdravi, od 2.50 m naprej in 25 cm šir. naprej, feo meja, den. 1100; bukovi pragovi 14x24x2.60, feo meja, den. 38.50; bukovi hlodi, od 30 cm naprej, od 2 m dolžine naprej, feo nakl. post., den. 200; bukovo ogelje la, feo meja, 1 vag., den. 95; bl. 95, zaklj. 95; hrastovo ogelje, feo meja, 1 vag., den. 82, bl. 82, zaklj. 82; testoni proti ogledu, feo meja, 2 vag., den. 540, bl. 540, zaklj. 540; pšenica bačka, feo vag. nakl. post., bl. 305; pšenica banatska, feo vag. nakl. post., bl. 300; pšenica domača, feo vag. prekmurska postaja, bl. 320; koruza, umetno sušena, feo vag. sremaka postaja, bl. 145; koruza času primerno suha, feo vag. slavonska postaja, 1 vag., den. 120, bl. 120, zaklj. 120; koruza, času primerno suha, feo Jesenice tranz. za II., bl. 165; koruza, času primerno suha, feo vag. nakladalna postaja, bl. 117; koruza medijumska, feo vag. medijumska postaja, bl. 175; koruza drobna, feo vag. prekmurska postaja, bl. 175; oves arbaki, feo Postojna tranz., bl. 220; Ječmen 66-67, par. Ljubljana, bl. 235; ajda domača, feo vag. prekmurska postaja, bl. 265; rž domača, feo vag. prekmurska postaja, bl. 215; proso rumeno, feo vag. prekmurska postaja, bl. 215; ječica, zlatorumena, feo vag. dol. p., den. 250; In Portlandcement »Salona«-Tour, feo vag. Solin: v jutavrečah po 50 kg, bl. 40; v papirnatih vrečah po 50 kg, bl. 45; v sodih po 150, 180, 200 kg, bl. 52.50.

BORZE.

— Zagreb, 27. jan. Devize: Newyork ček 56.32—56.92, London izpl. 274.82—276.82, ček 274.625—276.625, Praga 166.95—168.95, ček 0—167.85, Curih 1090—1098, ček 0—1093.5, Milan izpl. 227.66—230.08, ček 0—228.7, Bukarešta 22.25—24.25, Berlin 1343.7—1358.7, Dunaj 793.16—803.16, Budimpešta zak. 0.0794.

— Curih, 27. jan. Beograd 9.16, Newyork 518.375, London 25.20875, Praga 15.35, Pariz 19.35, Milan 20.8975, Bukarešta 2.24, Dunaj 72.95, Solija 3.5025, Berlin 123.425, Budimpešta 0.00726125.

× Zastopniki za razpečevanje pianinov in klavirjev se iščejo. Interesenti naj pošljejo svoj naslov zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Ali je čitatelju znano, da je ta problem že bil rešen, da leta človek po zraku s perutmi, ki jih ima pritrjene na rokah? Ne morda starogrška bajka o Dedalu in Ikaru. Ne, problem letanja je bil že nekoč rešen, in tega še ni dolgo. Tako letalo je bilo na prodaj, veljalo je dvesto nemških mark, in z njim si lahko letal kot ptič.

Okrog leta 1880. je pedal javnosti svojo iznajdbo mož — bil je dunajski inženir, ali morda ni bil niti tehnik — pač pa mož, ki se je vse življenje ukvarjal s tem, da bi rešil problem letanja. V znanem ilustrovanem časopisu »Vom Fels zum Meer« je prihajalo dolgo poročilo z mnogimi slikami.

Aparat je obstojal iz popolne obleke iz močnega platna. Sprejajal na prsih je bila vreča z zrakom, odgovarjajoča z zrakom napolnjenim prsim, kakor jih ima ptič. Radi varnosti je bil poleg tudi dežnik, ki se je pri padanju razpel sam. Glavno pa sta bili ogromni peroti, ki so ju premikale roke in noge. Če je kdo pošteno bral, se je spraval po zraku naprej. Najprej se moral vsak vaditi na neke vrste vešalih, potem pa je znal res letati. Gotovo se spomni še marsikdo iz med čitateljev, da je videl take človeške

letalce. Prav tedaj, okrog leta 1880., je bila baje v Monakovem velika telovadna slavnost in v vseh časopisih je bilo pisano, da so letali pogumni telovadci s takimi perutmi pri slavnostni povorki od voza do voza, najbolj pogumni celo od hiše do hiše.

Torej problem letanja je bil rešen; vsakdo si je pri iznajditelju lahko nabavil aparat za dvesto mark. Toda veselja je bilo kmalu konec. Vsi oni, ki so uporabljali letalo, so oboleli na prsih, mnogi so že pri prvih poizkusih pljuvali kri, nekaj jih je umrlo na posledicah! Kmalu ni hotel nihče več letati po zraku. Aparat so zavrgli med staro šaro in so ga kmalu pozabili.

A to ne izpremeni dejstva, da je bilo že nekoč mogoče in torej tudi bo vedno mogoče, da se človek lahko dvigne v zrak z lastno močjo. Zanimiv je tudi članek, kjer iznajditelj sam razlaga in se javno za-
hvaljuje. Pripoveduje, kako je sploh prišel na to misel; največjo preglavico mu je delalo, kako naj zveže silo nog s silo rok. To sicer ni težko, a izrabiti vse sile v najvišji meri, to je pa že nekaj drugega! Tega iznajditelj ni znal napraviti, menil je že, da je bilo vse njegovo delo zaman. Ker pa je imel dosti denarja in ker mu ni bilo za čast, temveč je hotel le človeštvo osrečiti z letalom, je razpisal nagrado za onega, ki bi iznašel, kako je najuspešnejše treba vezati silo rok in nog.

Nestevilni so bili predlogi, ki jih je dobival od vseh strani. A niti eden ni bil uporaben.

Nekega dne pa dobi pisanje, kjer je naloga popolnoma jasno rešena. Toda pismo je anonimno. Notri stoji, da se pisec odreka nagradi, oni iznajditelj naj imenuje vso sestavo kot svoje delo.

Tega pa iznajditelj ni storil; javno je naznanil, da gre vsa čast drugemu, zakaj brez onega anonimnega pisma ne bi bil mogel napraviti letala.

Letalo se torej ni obneslo. Kaj za to! Ovekovščilo pa je vseeno nekaj krasnega. Pri tej priliki je bil postavljen spomenik za večnost — da živi tu pa tam človek, ki zavrne s ponižnim, a pravtako ponosnim smehljajem vse, kar si drugi ljudje najbolj žele: denar in čast in občudovanje in enako; tak človek stoji v svoji ponižni nesebičnosti mnogo višje, kot vse ostalo človeštvo.

Oh, to je ublažujoč trenutek, namreč zavest, da je že nekaj takih ljudi, ko nam sili željo do vratu ob pogledu na hlepečo, grabežljivo človeško jato...

Slednjič razume tudi Leonor Adamovo težavno kombinacijo.

»Resnično,« zakliče vsa presenečena, »na ta način razvija vsak človek neizmerno silo!«

»No, seveda, in sedaj prenesite to na peroti.«

»Da, sedaj res že ne dvomim več, da se potem lahko dvignemo v zrak.«

(Dalje priha.)

Vrtnarske zadeve

posreduje

Goikova „Vrtnarska šola“ v Kranju

MALI OGLASI

Cene oglasov do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljnja beseda 50 par.

Mlad železniški uradnik

1886 letnega ognjišča. 1886 srečano družbo. Gospodine do 20 let naj se javijo pismeno na upravo lista pod »Srečac«.

Gospodična

1886 mesečno sobo s separatnim wc-om. — Ponudbe na upravo pod »Sobac«.

Absolventinja

1886 letnega mesta kot prakt. študentinje. — Ponudbe na upravo lista pod: »Praktikantinja«.

DRVA - ČEBIN

Welfova ulica 1/II. - Telefon 56.

Iščem

svoje mater, Ano Lah, rojene leta 1877 v St. Vidu pri Grobelju. Okrog 20 let že ne vidi nič o njej. Služila je dolgo časa v Gradcu na Gornje Avstrijskem. — Prosim, ako kdo kaj ve o njej, naj to sporoči proti povrnitvi stroškov na upravo »Narodnega Dnevnika«, Ljubljana, Adolf Lah.

Mesečno sobo

1886 mlad gospod Dalmatincec, za takoj. Eventualno tudi s hrano in drugo oskrbo. Ponudbe na upravo »Narodnega Dnevnika« pod značko »Solidenc«.

Vstopim

h kakemu večjemu podjetju kot praktikantinja. Absolvirala sem trgovsko šolo ter imam 1 leto pisarniške prakse. — Ponudbe na upravo lista pod »Praktikantinja«.

Gospod v najboljših letih

inteligentnega poklica želi v svrhu eventuelne ženitve znanja z damo od 35 do 45 let. Dama mora imeti službo s prejemki najmanj 1500 Din ali pa premoženje, ki nese toliko obresti ali trgovino ali pa gostilno. Na lepoto se ne gleda. — Ponudbe na upravo lista pod: »Simpatičnac«.

Širite in naročajte
edini neodvisni list
»Narodni Dnevnik«!

Smoking srajce,

navadne bele in barvaste, ovratnike vseh vrst in fazon, pentlje, samoveznice, žepne robce, nogavice v raznih barvah za gospode in dame namramnice, toaletne potrebščine, svilene trakove, čipke in vezeno. - Nizke cene. - Velika izbira samo pri

IOSIP PETELINC-U - LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

„GROM“

POSREDOVNIŠKI IN ŠPEDIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41.
Telefon interurban
Štev. 454.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Splošno vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Sestopniki družbe spalnih voz S. O. B. za ekspresne pošiljke.